

700 2/15

Karjalain pojat

No 4
1957

MAANPUOLUSTUSVÄEN LEHTI

Peruskalliomme

— maanpuolustus

**Rakennusliike Aaltio ja
Eskelinen Oy**

**Suomen Osuuskauppojen
Keskuskunta r.l.**

Osakeyhtiö A. Halonen

**Pohjois-Karjalan Metsän-
hoitolautakunta**

Joensuun Tavarakeskus Oy.

Hotelli Pielishovi

Joensuun Rauta

Karjalainen Kauppa-Aitta
ARVI A. LALLUKKA

**Joensuun Ymp. Osuus-
meijeri i.l.**

**Pohjois-Karjalan Kirja-
paino Oy.**

Oy. Kaukas Ab.

Rauma-Repola Oy.

Karjalan Talon Ravintola

**Suomen Maanviljelijäin
Kauppa Oy.**

Oy. P. Kemiläinen

JOENSUU
VESI- JA LÄMPÖJOHTOLIIKE

M. Kakkonen

Sarvamaa Oy.

Tarma Oy.

Oy. Wilh. Schauman Ab.

Vanha Apteekki

KARL MANNELIN

Kansikuva: Itsenäisyytemme 40-vuotispäivänä kohdistuivat kansamme ajatukset niiden miesten muistolle, joita meidän on kiittäminen vapaudestamme. — Kuva Joensuun sankarimonumentilta 6. 12. 1957.

KARJALAN POIKIEN KILTA
JA SEN JÄSENYHTEISÖT

Ilolaulu

Jeesuksesta

Maailman ensimmäisen joululaulun lauloivat enkelit. Laulu kertoi Beetlehemien ihmeestä. Paimenet olivat ensimmäiset, jotka kuuntelivat joululaulua.

Joulu loi joululaulun. Kun joululaulu kaikuu, tai kun sitä kuunnellaan, palaa joulu aina uudelleen maailmaan. Sävelten mestarien pitää aina uusia vuosisatoina säveltää uutta musiikkia, myös uutta joulumusiikkia, mutta joululaulun ydin, sen taivaallinen teema, pysyy silti muuttumattomana.

Maailman ensimmäinen joululaulu oli iloinen, sanomattoman iloinen laulu. Laulun laulajien, enkeleiden, sydän oli tulvillaan riemua. Enkelien ilo on puhtainta ja pyhintä kaikista iloista. Se puhkeaa heleimpään kukkaan siellä, missä ihminen tuskin ilon aihetta näkee: kun syntinen kääntyy. Miten valtava riemu soikaan ensimmäisessä joululaulussa, kun sen aiheena oli koko syntisen ihmiskunnan pelastus! Laulu lähti enkelien sydämistä ja saavutti ihmisten sydämet ja ihmisten kodit. Se kohotti mielet ja kirvoitti kielet ja antoi pyhän halun ylistää Jumalaa ja palvella lähimmäisiä hyvällä sanomalla.

»He menivät kiiruhtaen.» »He palasivat kiittäen ja ylistäen.» Joululaulu oli alkanut vaelluksensa maan päällä.

Joululaulu jatkaa yhä vaellustaan. »Polvesta polveen kaiku soi.» Joululaulu ylistää Jumalaa. »Kunnia Jumalalle korkeuksissa.» Me kadotimme tien Jumalan luokse, mutta Jumala tuli meidän luoksemme. Seimen Lapsessa hänet tapaamme. Kiitos olkoon Jumalan hänen sanomattomasta lahjastaan! Joululaulu on ilolaulu Jeesuksesta, Miksi vielä mu-rehtisimme? Syntimme ovat anteeksi annetut hänen nimensä tähden! Meillä on rauha Jumalan kanssa Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta! Oi kuinka olen iloinen, kun pyhä Jeesus-lapsen on minun rakkahani!

Missä joululaulu kaikuu, siellä on joulu. Ulkonaiset varustelut saattavat olla niukat, jopa jäädä kokonaan poisikin, mutta joululaulu tuo silti joulun tullessaan. Jos taas joululaulu puuttuu, ei ulkonaisista tehokeinoista huolimatta joulua saada synty-mään. Sillä joululaulu on ilolaulu Jeesuksesta, vain hänestä.

Joululaulu on riemukas, mutta ei aina äänekäs. Se voi olla hiljaisempi kuiskausta. Se voi olla äänet-tömyys yksinäisessä kamarissa. Mutta aina soivat siinä mukana sydämen kielet, joihin Jumalan sormi on koskettanut. Joululaulu soi iloa syntisen pelastumisesta. Ja sitä heleämmin se soi, mitä syntisempi on laulaja. Ja jos olisikin soolo-osan esittäjällä langennut ääni, sitä uljaammin kajauttelee kuoro, enkelten kuoro. Iltalaulu, joululaulu, ei milloinkaan lakkaa.

Jaakko Haavio

VAINOVUOSISTA KITEELLÄ

Kansanopistonjohtaja Joose Hytönen

Kitee on Pohjois-Karjalan vanhimpia asutusseutuja. Useat pitäjän nykyiset kylät ovat jo keskiajalta peräisin. Vielä vanhemmista, pakanuuden ajoista, on sen sijaan vain otaksomia, mutta vaikka suurin osa pitäjän alueesta lienee ollutkin erämiesten pyyntialueena, on ainakin Oriveden ja Kiteenjärven rantamilla ollut jo kiinteää asutusta. Hallinnollisesti kuului seutu ns. Vatjan viidennekseen, ja jo satoja vuosia vanhoja karttoja on tästä seudusta olemassa. Asukkaat olivat luonnollisesti kreikkalaiskatolisia karjalaisia.

Uuden ajan alusta lähtien tiedetään jo enemmän, ja uusia kylännimiä ilmaantuu kertomaan lisääntyvästä asutuksesta, esim. Haarajärvi, Loukunvaara, Niinikumpu, Juurikka jne. Itsenäisenä pitäjänä lähti Kitee liikkeelle kuitenkin vasta 1631.

Seuraavassa rajoitun kuvaamaan muutamin piirtein niitä »rajan kiroja», joita Kiteellä sen sijainnista johtuen on ollut vuosisatojen aikana, taisteluita, vainovuosia ja niiden synnyttämää hätää.

Suuren venäläissodan ajalta, 1945, tiedetään, että sotajoukkoja on kulkenut Kiteen pitäjän kautta. Täällä on käyty sissihakaita ja tuhattu viljelystä. Piilopirtit, jotka myöhemminä vuosisatoina ovat saaneet olla ahkerasti käytössä, ovat varmaan silloinkin antaneet suojaa väestölle. Vuosina 1555—57 lienee ollut helpompaa, mutta silloinkin seutu oli joukkojen läpikulkualuetta, ja ainakin muonitusvelvollisuutta on väestöllä ollut. Vaikeampaa oli sen sijaan vuosisadan lopulla, 25-vuotisen sodan aikana. Normaalin rauhattomuuden lisäksi pitkällisen sodan aikana tuli pahempaaakin. Itse Klaus Fleming oli marssinut tästä kautta 1581, puolin ja toisin tehtiin hävitysretkiä siinä määrin, että esim. v. 1589 laaditun tilaston mukaan pitäjässä oli vain 24 asuttua tilaa ja autiutiloja 63, eli kokonaista kolmeneljäsosaa asutuksesta oli tuhottu. Saattaa vain kuvitella, millaista kärsimystä nämä vuosikymmenet ovat väestölle merkinneet! Sodan päätyttyä Täyssinän rauhaan 1595 jäi Kitee Venäjän alueeksi, ja se tiesi jatkuvia rauhatomuksia rajaluueella. 1600-luvun alkuvuodet olivatkin kertomassa niistä, levottomuuksista, sotaväen pakkomajoituksista yms. V. 1617 tehdystä Stolbovan rauhassa pitäjän alue joutui ensi kertaa Ruotsin yhteyteen, mutta vaikeudet eivät suinkaan olleet ohi. Paikallisen väestön keskuudessa aloitettiin uskonnollinen käännästyö, ja vielä niihin aikoihin ajateltiin siinä voitavan käyttää pakkokeinoja. Väestöä velvoitettiin osallistumaan luterilaiseen jumalanpalvelukseen, ja ilmeisesti painostusta on ollut muutenkin, koskapa lähivuosisikymmeninä on väestöä suurin joukoin muuttanut Venäjälle, mm. 1620—30-luvulla yhteensä 870 henkeä!

Paitsi sotaväen pakko-ottoja tuli jälleen sota lähelle 1656—58. Se lisäsi pakoa itäänpäin, mutta paikoilleen jääneet kokivat entisten vainovuosien hädän. Sotaväkeä kulki ohi niin omien kuin vieraitten, ensimmäinen kirkko Suorlahdella paloi vihollisjoukkojen sytyttämänä ja väestö oleili — ainakin osin — piilopirteissä. Mutta pahempaa oli pian tulossa, Ison vihan aika. Jo v. 1705 tiedetään venäläisten liikkuneen Kiteellä, mm. Loukunvaaran kylässä ja Riihijärvellä murhia ja tihutöitä tehden. Vuosilta 1709—10 ovat ensimmäiset tiedot nälkään kuolleista. Mutta sitten sammutti kaikki järjestynyt elämä. Mielivaltaisuus kestäi vuosikymmenen ajan. Kiteen kirkonkirjoissa on pelkkä tyhjä lehti ajalta 1711—22, ja se kertoo omaa murheellista kieltään tästä seudusta ja sen piilopirteissä asuvasta kansasta. Otaksuttavasti seurakunnan kapalainen on yrittänyt hoitaa näissäkin vaikeuksissa seurakuntaansa, ja pitäjässä vieläkin viittaavat nimet Kirkkosuo yms. noihin isonvihan aikoihin. Soitten ja vaikeapäisyisten rotkojen piilossa ei ole ollut vain

asukkaita, vaan tilapäisesti kokoonpantuja jumalanhuoneita? Isonvihan vuosina voimme olettaa tienvarsiseutujen autoituneen, viljelysten metsittyneen ja talojen palaneen. Tapani Löfving sisseineen liikkeli monta matkaa näillä seuduin tuhoten venäläiskuormastoja.

Uudenkaupungin rauhan jälkeen elpyi elämä varsin hitaasti täällä kuten muuallakin. Pikkuvihan vuodet 1741—43 sitä myöskin hidastivat. Jälleen koettiin sota, jopa hyvin läheltä. Talonpoikaisjoukot joutuivat taisteluun venäläisten kanssa nykyisellä kirkkoharjanteella 9—10/3 1742. Talonpojat saarrettiin pappilaan ja sen pihamaalle. Heidän johtajanaan oli kaksi ruotsinmaalaista vänrikkiä, jotka valitettavasti ratkaisuella hetkellä olivat juovuksissa ja pystyivät antamaan vain yhden ymmärrettävän käskyn, että: sukset on poltettava! ja siten riistettiin joukoilta mahdollisuus peräytyä saarroksista. Seurasi hirveä verilöyly mainittujen päälliköiden antauduttua. Tämän taistelun muistomerkki kohoaa nykyisin Kiteen kirkkoharjanteella. Mutta niin sydämistyneitä Kiteen talonpojat tapahtumasta olivat, etteivät he sen jälkeen luottaneet enää muukalaisiin, vaan sitoutuivat puolustamaan rajaansa omin neuvoin. Myöhemmistä »omista» päälliköistä mainittakoon mm. Erkki Sallinen ja Lauri Roivas.

Saattaa varmasti sanoa, että 1700-luvun alkupuoli on ollut tälle seudulle tähän asti vaikein. Silminnäkiäin kuvaus tältä ajanjaksolta puhukoon puolestaan: »Vielä kaikuu korvissani se huuto ja valitus, huokaus ja vaikerrus, mikä teillä ja metsissä kuului. Vanhoja ja sairaita vedettiin reillä ja purilailla, pienet imeväiset lapset parkuivat äitiensä rinnoilla, suuremmat lapset olivat sidottuina kärryihin ja hevosiin, raskaina olevat naiset synnyttivät metsissä, kaikki ihmiset olivat sellaisen parkunan, hämmennyksen, pelon ja vastustuksen vallassa, että kivikovan sydämen täytyi siitä heltyä ja antautua.»

Suomen sota 1908—09 oli Kiteellä helpompi kestää kuin sata vuotta aikaisemmat kohtalot. Tosin kulki venäläisiä pitäjän kautta, partiokahakoita sattui sen alueella, mm. Hiiskoskella ja nyk. Koivikon hautausmaan kohdalla Puhoksessa, sekä sotilasmajoitusta vaadittiin Suorlahden ja Haarajärven kylissä, mutta sitä ei kestänyt kuin parin vuoden mitan. Kiteeltä oli Adlercreutzin armeijassa lukuisia talonpoikia, nimeltä mainitenkin esim. Olli Heder, Olli Kankkunen, Pekka Tikkanen ym.

Itsenäisyysotamme ovat vieneet oman veronsa vielä nyt elävän polven keskuudesta. Vapaussodassamme oli kiteeläisiä mukana — itse seutu ei ollut taistelujen tuntumassa. Venäjänsaaren retkellä olivat mm. Uljas Jokinen ja Jussi Sairanen, useimmat Kiteen miehet taistelivat sitten Karjalan rintamalla, ja heitä lepää sankarihaudassamme kirkkotarhassa 38. Jatkosodat toivat tykkien jylyn taas lähelle, erityisesti Kumurin taistelut pitäjän eteläkulmalla 1941. Rajakyläin väestön oli tällöin vuosisataista tapaa noudattaen lähdettävä kodeistaan. Yhdessä talvisodan kaatuneiden kanssa on uusimmissa sankarihaudassa — kadonneet mukaanlukien — suunnilleen 350 hautausijaa. Se tuntuu melko suurelta yhden pitäjän osalta, mutta on todistuksena rajaseudun ihailtavasta valmiudesta puolustaa tätä kaunista kotiseutuaan.

Kitee on yhä rajaseutua. Yhä piirretään täällä kuten vuosisatojen aikana raja idän ja lännen välillä. Nykypolven kulkija tietää polkevansa täällä syvästi historiallista ja pyhää maaperää. Tuskin voisi tätä kirjoittelmaa päättää paremmin kuin Kailaan sanoihin: »Kaksi on tarpeen täällä, seisoa valvoin ynnä vahva olla».

POHJANMAAN TYKISTÖRYKMENTIN ensimmäinen vuosipäivä

Rykmentin sepele lasketaan Liperin sankarimuistomerkin ääreen. Seppeleen laski majuri A. Korhonen seurassaan ylivääpeli M. Nokelainen ja alikersantti J. Räsänen.

Marraskuun 5. päivä oli suuri juhlapäivä Pohjanmaan Tykistörykmentissä. Silloin rykmentti vietti ensimmäisen kerran vuosipäiväänsä, 5. 11. 1580 tapahtuneen Käkisalmen valtauksen muistopäivää. Päivän juhlatilaisuuksien sarja oli vaikuttava kunnianteko rykmentin perinteille, niiden luojille sukupolvesta sukupolveen isänmaan puolesta taistelleille.

Juhlat olivat samalla armeijan ja siviiliväestön, rykmentin ja Pohjois-Karjalan kuntien keskeinen kädenojennus, joka on omiaan lujittamaan näiden välistä yhteistyötä ja keskinäistä kanssakäyntiä. Juhlapäivän tilaisuuksiin osallistui kutsuvieraina maakunnan kuntien, naapurivarus kuntien ja vapaaehtoista maanpuolustustyötä tekevien järjestöjen edustajia.

Päivän juhlaohjelma alkoi Liperin sankarihaudoilla suoritettulla kunniakäynnillä. Täällä majuri A.

Korhonen seurassaan ylivääpeli M. Nokelainen ja alikersantti J. Räsänen laski rykmentin sepeleen isänmaan vapauden puolesta kaatuneiden muistomerkillä.

Varusmiehille oli järjestetty juhlaohjelma, jonka aikana Kontiolahden varuskunnan soittokunta esitti musiikkiohjelmaa.

Kenttähartaus ja paraatikatselmus aloittivat varsinaisen juhlaohjelman. Rykmentin komentaja, eversti Reino Hirva suoritti joukkojen katselmuksen. Virren jälkeen sotilaspastori Esko Jaakkola puhui aiheenaan Vanhan Testamentin kertomus Israelin kansan korpivaelluksesta. Rukouksen ja Herran siunauksen jälkeen veisattiin virrestä 465.

Joukoille pitämässään puheessa ev. Hirva lausui velvoittavia sanoja nykyiselle varusmiespolvelle.

Seurasi paraati, jonka komensi evl. A. Hankia ja jonka eversti Hirva vastaanotti. Lyhyen ohjelmataujan aikana kutsuvieraat tutustuivat rykmentin upseeriston opastuksella kasarmeihin.

Ryhmä kutsuvieraita tykkien äärellä. Oikealla evl evp H. Linnapuomi, evl Heikki Mikkola ja kapteeni Hemmi Mustonen.

Päivän pääjuhla, päiväjuhla pidettiin varuskunnan ruokalassa. Eversti Hirva lausui puheessaan mm:

Arvoisat kutsuvieraat, hyvät varuskuntalaiset,

julkituksen iloni siitä, että Te, arvoisat vieraamme, olette halunneet irtaantua arkipäivän tehtävistänne ja olette runsaslukuisina kutsuamme noudattaen saapuneet juhlistamaan Pohjanmaan Tykistörykmentin vuosipäivän viettoa. Lausun kaikki vieraat samoin kuin varuskuntalaisetkin sydämellisesti tervetulleiksi tähän tiaisuuteen.

Ehkä joku läsnäolevista ajattelee, miksi me olemme vaivanneet vieraita tänne kesken arkipäivän aherusten. Mainitsin tänään paraatikatselmuksen yhteydessä mm, että ihminen saa työn iloa ja voimaa tietoisuudesta, että hänen työnsä on tärkeätä ja että ympäristö antaa sille hyväksymisensä. Me tarvitsemme ympäristömme henkistä tukea työskennellessämme usein primitiivisissäkin olosuhteissa, vähäisin aineellisin avuin. Aine ei tosin merkitse kaikkea, henki merkitsee yhtä paljon. Tämä henkisen tuen tarve on eräs syy siihen, miksi me rohkennimme vaivata teidät tänne, arvoisat vieraamme.

Ei puolustuslaitos, sen joukko-osastot eikä siis rykmenttimmekään saa eristyä ympäristöstään.

Puolustuslaitos tarvitsee koko kansan henkisen tuen, kaikkien kansalaispiirien tuen pystyäkseen tehokkaasti täyttämään tehtävänsä. Meidän on siis tukeuduttava ympäristöömme. Ollaksemme yhtä ympäristömme kanssa meillä täytyy olla riittävästi vuorovaikutusta keskenämme, mutta sekään ei yksin riitä. Meillä tulisi olla luottamukselliset suhteet ympäristöömme. Kaiken menestyksellisen kanssakäymisen edellytyksenä on luottamus. Luottamuksen saavuttaminen ja vahvistaminen on näin ollen tärkeintä. Onko meillä siihen edellytyksiä?

Puolustuslaitoksen tehtävä on tavallaan kaksinaisen. Kouluttaminen ja kasvattaminen. Tarkoituksena on siis kouluttaa kaikista asekelteisistä Suomen miehistä taitavia ja kestäviä taistelijoita. Tämä puoli asiassa on yksinkertaisempaa ja selvempää kouluttajan

kannalta. Entä kasvattaminen. Tarkoituksena on kasvattaa miehistä henkisesti kestäviä taistelijoita, aloitekykyisiä ja pelottomia miehiä, yhteiskuntajärjestyksen kunnioittavia ja isänmaata rakastavia kunnan kansalaisia. Tämä tehtävä on edellistä huomattavasti vaikeampi. Syystä sanotaankin, että kasvattajan tehtävä on vaikein tehtävä. Saavuttaaksemme ympäristön luottamuksen meidän on osoitettava, että otamme tuon tehtävän ehdottoman vakavasti. On erittäin hyvä, että heti sotien jälkeen alettiin puolustuslaitoksessa kiinnittää huomiota mm. kasvatuskysymykseen. Nykyään kuuluu kaikkien puolustuslaitoksen koulujen ohjelmiin kasvatusoppi yhtenä tärkeimmistä opetusaineista. On kuitenkin väärä luulo, että asia on sillä ratkaistu ja järjestyksessä. Kasvattajan itsensä on jatkuvasti rakennettava koulussa annetulle perustalle. Synnyntäisiä kasvattajia on harvassa, sellaisia, jotka ikäänkuin vaistomaisesti pystyvät valitsemaan kulloinkin oikean menettelytavan. Kaikille muille on tehtävä vaikea ja vaatii jatkuvaa määrätietoista työskentelyä ja ennen kaikkea itsekasvatusta. Se vaatii ajoittaista itsekritiikkiä, jonka avulla on opittava huomaamaan ja itselleen tunnustamaan omat viat. Ja se vaatii omien vikojen määrätietoista karsimista. Näin menetellen jokainen pääsee tuloksiin kasvattajantehtävissään, sillä tehokkain kasvatuskeino on hyvä esimerkki. Sekä sisäinen että ulkonainen ryhdikkyys, harkinta, täsmällisyys, tinkimätön oikeudenmukaisuus ja vastuullisuus ovat ominaisuuksia, joita jokaisen on vaalittava ja kehitettävä, jos aikoo pystyä ohjaamaan ja kasvattamaan alaisiaan.

Vaikkakin esitetyt periaatteet ovat omien kokemustemme sanelemat, en malta olla lukematta paria lausetta amerikkalaisten sotakokemuksia käsittelevästä julkaisusta. Siinä sanotaan mm. seuraavasti:

Monella sotilaalla lienee ollut kunnioitettu ja arvostettu isä, jota hän sotapalveluksessa ollessaan jollakin lausella amerikkalaisten sotakokemuksia käsittelevästä julkaisusta. Siinä sanotaan mm. seuraavasti: Monella sotilaalla lienee ollut kunnioitettu ja arvostettu isä, jota hän sotapalveluksessa ollessaan jollakin lausella amerikkalaisten sotakokemuksia käsittelevästä julkaisusta. Siinä sanotaan mm. seuraavasti: Monella sotilaalla lienee ollut kunnioitettu ja arvostettu isä, jota hän sotapalveluksessa ollessaan jollakin lausella amerikkalaisten sotakokemuksia käsittelevästä julkaisusta. Siinä sanotaan mm. seuraavasti:

Kasvatusprobleemeja pohdittaessa ja oikeita uria etsittäessä on harhaudduttu myös väärin menetelmiin. On kehittynyt mm. ns. suosion tavoittelijatyyppi. Suosion tavoittelu johtaa pian nöyräselkäisyyteen eikä kasvatuksesta tulekaan mitään, puhumattakaan kurin ylläpitämisestä. Kasvatukseen liittyy aina myös kurin ylläpito. Kun kasvatuspöissa puhutaan isällisestä suh- tautumisesta, ei sillä tarkoiteta nöyräselkäistä, vaan patriarkaalista isää, jonka suoraseleäinen, vaativa ja oikeudenmukainen olemus herättää kunnioitusta ja pakottaa itsestään ehdottomaan tottelemiseen, kurin- alaisuuteen.

Vaikka kyky olisi jossakin tapauksessa aluksi heikko, kun vain tahto on hyvä ja kestävä, kehittyy kasvattaja ja pääsee tuloksiin noudattamalla edellä lyhyesti esitettyjä periaatteita. Syntyy luottamuksel- linen suhde esimiehen ja alaisten välille ja päämäärä alkaa kangastaa selvänä. Ja mikä tässä on myös tär- keätä, kuten jo mainitsin, syntyy luottamuksellinen suhde ympäristöpiireihin. Silloin me voimme läheta toisiamme. Avautuu mahdollisuus ihanteelliseen olo- tilaan, jossa kansa tuntee armeijan omakseen.

Nykyisenä aikana, jolloin kansamme yhtenäisyyttä jäytää toisaalta itsekkyyden ja omanvoiton pyynnin sävyttämä kynärpäätakeikka ja toisaalta kunnioit- tavana tuomittava nöyräselkäisyys, olisi meidän muis- tettava, että esi-isämme, kamppaillessaan suurissa vaikeuksissa ja ylivoimaisilta tuntuvien vastusten kanssa säilyttivät kunniansa, jäyhän suomalaisen miel- lensä, hyvät kansalliset ominaisuutensa ja suorasele- käisyytensä, hankkivat ja antoivat meille perintönä kansallisen itsenäisyyden, jota omat isämme ja vel- jemme yksimielisinä ja lujina puolustivat, lukuisten heistä antaessa henkensä isänmaan vapauden puolesta. Kunnioitakaamme noiden miesten kallista muistoa hetken hiljaisuudella. Antakoot nuo menneisyyden muistot voimaa ja uskoa niille, jotka epäitsekkeästi ajatellen ja toimien ahertavat työsarkansa parissa kotikontunsa, yhteiskunnan ja isänmaan hyväksi.

Voidaan sanoa, että Suomen kansa on uuden kan- sallisen ja isänmaallisen herätyksen tarpeessa. Me olemme juuttuneet kiinni keskinäiseen eripuraisuuteen ja riitaisuuksiin, jotka uhkaavat syöstä meidät kiiluun, ellei herääminen pian tapahdu.

Meidän pitäisi pystyä kohottamaan kansamme elintärkeät kysymykset, maanpuolustuskyisyys niihin kuuluvana, jokapäiväisten taloudellisten ja poliittisten kiistojen yläpuolelle kaikille yhteisiksi kysymyksiksi, jotka yhdessä ja yksimielisinä on hoidettava. Kansal- lishenki, maanpuolustusaate ja yksimielisyyden henki kansan elämän peruskysymyksissä on oikeastaan yksi ja sama asia. Nämä aatteet ovat jokaisen kansalaisen omaksuttavissa.

Pohjanmaan Tykistörykmentti tahtoo aina ja eri- tyisesti tänä päivänä ojentaa miehen käden kaikille niille, jotka ovat yhtä mieltä siitä, että kaikki työ, vähäininkin, mitä tehdään maanpuolustuksen hyväksi, samaten kuin kaikki kansamme eheyden hyväksi suoritettu työ on elintärkeätä kansamme elämälle ja menestykselle.

Puheen jäkeen rykmentin AUK:n kuoro lauloi oppilas R. Tuomen johdolla Suomen laulun ja Finlan- dian. Evi. Hankia esitelmöi Pohjanmaan Tykistöryk- mentin ylevistä ja velloittavista perinteistä, rykmen- tin ja sen edeltäjien vaiheista.

Vapaan sanan aikana esitettiin juhlivalle rykmen- tille lukuisia lämmittäviä onnitteluja.

Eversti Hirva kiitti rykmentin puolesta terveh- dyksien esittäjiä.

Juhlava ja sytyttävä tilaisuus päättyi Maamme- lauluun.

Juhlapäivän ohjelmaan kuului vielä illalla ryk- mentin upseeriston juhaillalliset sekä varusmiehille järjestetty Joensuun Kaupunginteatterin teatteriesi- tys ja varuskuntaan jääneille elokuvaesitykset.

Syyskauden juhlallisuudet

Syyskausi Pohjois-Karjalassa on kulunut monien merkittävien tapausten parissa. **Karjalan Jääkäripa- taljoona** vietti ensimmäistä vuosijuhlaansa Narvan taistelun vuosipäivänä 20. 11. 1957, **Pohjanmaan Tykis- törykmentti** Käkisalmen taistelun vuosipäivänä 5. 11. Edellinen taistelu on käyty v. 1700 ja jälkimmäinen v. 1580. Edellinen jatkaa ent. Wiipurin Rykmentin perinteitä, jonka kunniamarssina oli Karjalaisten lau- lu, nyt **Jääkärien marssi** ja jälkimmäinen Kenttätö- kistörykmentti 3:n perinteitä, kunniamarssina **Soti- laspoika**.

Pielisjärvellä pystytettiin talvisodan taistelupaik- kujen muistomerkit.

Kaikkialla Pohjois-Karjalassa vietettiin Suomen itsenäisyyden 40-vuotisjuhlallisuuksia, sotien jälkeen ensimmäistä kertaa päivän arvoa vastaavin juhlalli- suuksin. Valtio ja kunnat hoitivat tällä kertaa pää- juhlallisuudet yhdessä paikallisten yhteisöjen kansa- sa. Joensuussa pidettiin toisen kerran sotien jälkeen ympäristövaruskuntien yhteisparaati, jota komensi evl. Antti Seitamo ja sen otti vastaan ev. Reino Hirva. Aamulla oli kunniakäynti sankarihaudalla ja siihen osallistuivat Joensuun kaupungin, Joensuun evan- kelis-luterilaisten seurakuntain ja lukuisten paikallisten yhteisöjen edustajat lippuineen. Päivällä oli sotilas- valan vastaanotto Joensuun luterilaisessa kirkossa ja iltapäivällä juhla kaupungintalossa. Pimeän aikaan valaistiin sankarihauta-alueita valonheittimin, terva- padoin ja kynttilöin. Kaupungin juhlavalaistus oli hyvä.

Pohjois-Karjalan Reservi- upseeripiirin

vuosikokous pidetään Joensuussa Karjalan Talon Ra- jakapteenin pirtissä sunnuntaina helmikuun 9. päi- vänä klo 14.00. Valtakirjojen tarkastus puolta tuntia ennen.

Viime vuosikokouksessa hyväksytyjen sääntöjen mu- kaan piirin asioita hoitaa hallitus, johon kuuluu piirin puheenjohtaja puheenjohtajana sekä yksi (1) jäsen kutakin alkavaa 300 jäsentä kohti ja yhtä monta vara- miestä, enintään 16 jäsentä ja 16 varajäsentä. Vuosi- kokouksessa valitaan puheenjohtaja vuodeksi sekä jäsenet kahdeksi vuodeksi kerrallaan siten, että vuo- sittain puolet on erovuorossa, ensimmäisellä kerralla arvan mukaan ja sen jälkeen vuorottain. Erovuorossa oleva jäsen voidaan valita uudelleen.

Liiton vuosikokous on 16. 2., joten kerhojen on pidettävä vuosikokouksensa ennen 9. 2., että vuosi- kokouksen valtuudet voidaan antaa piirin ja liiton edustuksille.

Toimintakertomukset on lähetettävä piirille 7. 1. 1958 mennessä.

KARJALAN JÄÄKÄRIPATALJOONAN vuosipäivän juhlallisuudet.

Karjalan Jääkäripataljoona järjestäytyneenä kenttäjumalanpalvelukseen ja katselmukseen kasarmiaukiolle.

Narvan taistelun päivänä, marraskuun 20:na, vietti Karjalan Jääkäripataljoona vuosipäiväänsä Kontiolahdessa. Sää oli pilvinen muistuttaen osaltaan niitä olosuhteita, joiden vallitessa suomalaiset ruotsalaisissa asepuvuissa 257 vuotta sitten kävivät Narvassa taisteluun. Karjalan Jääkäripataljoonan ensimmäistä vuosijuhlaa kunniotti läsnäolollaan arvovaltainen ja edustava kutsuvierasjoukko, josta erottui ennen muita kenraalimajuri E. J. R a p p a n a n hahmo.

Vuosipäivän vietto aloitettiin aamulla seppeleenlaskulla Kontiolahden kirkolla olevan sankarimuistomerkin juurelle. Seppeleen laskivat kapteeni E. Ahonen, väepeli V. Tikkanen ja alikersantti M. Forsman. Klo 10 alkoi varuskunnassa kasarmiaukiolla kenttäjumalanpalvelus ja paraatikatselmus. Paratijoukkoja komensi majuri V. Katainen, joka ilmoitti joukot everstiluutnantti H. Mikkolalle. Kenttäjumalanpalveluksessa avusti varuskunnan soittokunta mus.kapt. O. Lehmuskallion johdolla. Saarnan piti sotilaspastori V. Hämäläinen. Evltn Mikkola piti jääkäreille puheen, jossa hän lausui mm., että tänä päivänä haluamme palauttaa mieliin niitä tekoja ja niitä miehiä, joiden ansiosta meillä nyt itsenäisen kansan jäsenenä on tilaisuus kokoontua tämänkin joukko-osaston puitteissa. Olemme vakuuttuneita siitä, että tämä sukupolvi kykenee varjelemaan tätä maata kuten Suomen mies jo vuosisatoja on tehnyt. — Puheen päätteeksi kohotettiin kolminkertainen eläköön-huuto isänmaal-

le. Ohimarssin otti evltn Mikkola seurueineen vastaan kasarmiaukion laidassa olevien tykkien luona.

Klo 11.15 kokoonnuttiin varuskunnan ruokalaan juhlalounaalle, jonka aikana soittokunta kajautteli reippaita säveleitään. Päiväjuhla aloitettiin klo 13 Jääkärikasarmissa. Juhlan alkajaisiksi varuskuntasoyttokunta esitti marssin Marsalkan Hopeatorvet. Puheessaan evltn Mikkola lausui, että isänmaanrakkauteen kytkeytyy maanpuolustustahto. Sen tuntuvinpina ilmentymänä kansakunnan puitteissa on hyvin koulutettu, hyvin varustettu ja oikean hengen elähdyttämä armeija. Ja edelleen lausui puhuja, että älkäämme katsoko taaksepäin vain vuosia, vaan vuosikymmeniä ja vuosisatojakin. Ehkä tällöin myös todellisempina heijastuu meille tulevaisuus. Ups.kokelas T. Miettinen lausui Runebergin runon »Kuormarenki» ja varusmieskuoro lauloi torvien säestämänä Ateenalaisten laulun ja sikermän Kaartin muistoja. Laajan ja mielenkiintoisen esitelmän Narvan taistelusta piti majuri V. Katainen. Esitelmän jälkeen soitti soittokunta Parolan marssin ja evltn Mikkola suoritti sotilaskotisarten avustamana jatkosodan muistomitalien jaon. Soittokunta soitti seremonian päätteeksi tutun Sillanpään marssilaulun. Vapaan sanan aikana esitettiin Karjalan Jääkäripataljoonalle lukuisia onnitteluja ja tervehdymiä. Pataljoona sai myös useita palkinto- ym. lahjoituksia. Evltn Mikkola esitti pataljoonan kiitokset ja tilaisuus päättyi Karjalan Jääkäripataljoonan kunniamarssiin Sibeliuksen Jääkärimarssiin.

Karjalan Jääkäripataljoona —

KUNINKAALLINEN KARJALAN JÄÄKÄRIJOUKKO

Eversti Yrjö Maunu Sprengtportenin perustettua v. 1776 Savon Prikaatin, johon kuuluivat Savon Jääkärirykmentti, Savon Rykmentti, Karjalan Rakuunarykmentti, Wiipurin Rykmenttiin kuulunut Kymenkartanon Pataljoona ja Rautalammin Pataljoona.¹⁾ Sprengtporten ehdotti sen yhteyteen perustettavaksi myös *Karjalan Jääkäripataljoonan*, mitä varten talonpojat olivat suostuneet maksamaan erityistä jääkäriveroa, mutta tämä ajatus toteutui vasta vv. 1788—1790 käydyin kolmivuotisen sodan alussa, jolloin sitä ryhdyttiin kiireellä järjestämään ja saatiinkin muodostetuksi. Jääkäriverosta annetun asetuksen mukaan oli joukon suuruus oleva 600 miestä eli kuusi komppaniaa, mutta sekä taloudellisten että muiden vaikeuksien vuoksi asetettiin niitä ensimmäisenä sotavuotena vain kaksi, nim. yksi *Karjalan Jääkäripataljoona*, Liperin komppania ylemmästä kihlakunnasta (Liperi ja Pielinen kappeleineen) ja Tohmajärven komppania (Ilomantsi, Tohmajärvi ja Kitee kappeleineen). Pielisen komppania saatiin kokoon samana vuona, joka muodosti erillisen rajavartiojoukon.

Värväyksen suorittivat asianomaiset komppanian päälliköt apunaan komppanian »disponentti» (= isännöitsijä) ja nimismies ruununpalvelijoiheen. Luutnantti Hultilla, joka oli Liperin komppanian päällikkö, oli jo sodan ensimmäisenä kuukautena, heinäkuussa 1788, koossa 80 miestä ja Wetterhoff oli saman vuoden syksyyn mennessä saanut pestatuksi 323 jääkäriä. Komppaniain jako ja lopullinen järjestäminen suoritettiin vasta kevättälvella 1789. Miesten lukumäärä näyttää silloin olleen n. 400, Savon Prikaatin lueteloiden mukaan syyskuussa 348 miestä. Useat olivat sortuneet taistelutanterille. Vv. 1789—1790 Karjalan jääkärit kuuluivat Karjalan Prikaatiin.

Nimitykset ja vahvuudet olivat tuohon aikaan nykyisistä poikkeavat. Sodanvahvuiseen rykmenttiin tuli näihin aikoihin kuulua 4 pataljoonaa ja yleensä jääkäripataljoona, sekä tykistöosasto. Pataljoonaan sitävastoin kuului kaksi komppaniaa, jos komppanian vahvuus ylitti 100 miestä, muutoin kolme komppaniaa, komppania käsitti kaksi joukkuetta (divisioonaa) ja joukkue kaksi puolijoukkuetta (plutoonaa) à 2 ryhmää (troupea) à johtaja ja 7 ruotua. Erikoishenkilöstöineen komppanian vahvuus nousi 133 mieheen, johon kuului:

- upseereita: kapteeni, 1. ja 2. luutnantti sekä vänrikki;
- aliupseereita: väpeli, kersantti, joukkueen varajohtaja (förare), majoittaja (furrir), varusmestari, kirjuri, 2 rumunlyöjää ja torvensoittaja;

¹⁾ Huuskonen: Kuninkaallinen Savon Jääkärirykmentti.

— miehistöä: neljä korpraalia, neljä varakorporaalia ja 112 miestä.

Jääkärit erosivat kevyelle kannalle asetetuista ruotujoukoista siinä, että niiden rekrytoiminen tapahtui värväämällä. Värväyksessä kiinnitettiin suurta huomiota miehistön laatuun. Oli tarkoin määritelty millaiset miehet kelpasivat jääkäreiksi.

Aseistuksen parantamiseksi Sprengtporten teki innolla työtä, mutta ei tässäkään saanut valtakunnan johtajien tukea, mistä tämän suuren itsenäisyystaistelijan mieli Ruotsin johtoa kohtaan entisestään katkeroitui ja johti viimein eroamiseen Ruotsi—Suomen armeijasta. Oli kohtalon ivaa, että hän Venäjän palvelukseen siirryttyään joutui omiensa kanssa vastakkain. Haavoituttuaan Porrassalmella, hänen kerrotaan lausuneen, että »omat koirat purivat». Käytännössä oli kiväärikaliperinen ns. Sprengtporten tussari, joka oli parannettu painos Pommerin sodassa käytössä olleesta tussarista. Rihloja oli 8 ja paino pistimineen 4.75 kg., yleiskiväärin painon ollessa 5,5 kg. Tussarissa oli tähtäin, mikä yleiskivääristä puuttui. Lähi- taisteluseena oli lyhyt miekka ja pistin. Vahvuuksien mukainen tuliannos oli 60 laukausta vastaavat tarvikkeet, jotka painoivat n. 3,6 kg.

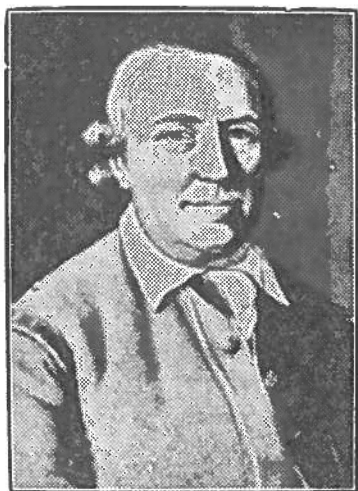
Vaatetuksesta huolehti jääkärijoukoissa yksikön päällikkö passevolanssia vastaan (= eräiden maiden armeijoissa käytännössä ollut järjestelmä, että sotilaspäällystö erityistä maksua vastaan hankki sotaväen vaatetuksen ym. perselit (= yksityiset esineet) tai suoritti värväyksen), mutta Sprengtporten esitti sellaista muutosta, että valtio huolehtisi miesten varustamisesta, kuten muissa joukoissa. Huomattavaa on, ettei varustukseen muissa joukoissa kuulunut päällystakkia, vaan sarkapuku katsottiin riittäväksi talvellakin. Sprengtporten sitävastoin hankki joukoilleen päällystakit. Jalkineina oli lyhytvartiset pieksut, jotka soveltuivat sekä talvi- että kesäkäyttöön.

Komppanialla oli 4 ajoneuvoa ja pataljoonalla 18.

Koulutusaika oli 24 päivää vuodessa, mikä oli käytettävä tehokkaasti kaikkein välttämättömimmän opettamiseen, mutta se oli opetettava kunnolla ja mahdollisimman sodanmukaisissa olosuhteissa. Taisteluharjoitukset saivat vuosi vuodelta yhä enemmän sodanmukaisen tunnun. Leiriytyminen, vartiopalvelus ja taisteluharjoitukset vaihtelivat partioinnin, sissitoiminnan, vesistöjen ylittämisen ja marssiharjoituksen kanssa. Maaston hyväksikäyttöön ja tiedusteluun sekä liikkumiseen huomaamatta kiinnitettiin jo tällöin erikoista huomiota. Harjoitukset valmistettiin ennakolta suurella huolella ja jokaista harjoitusta seurasi kritiikki. Vuotuisen harjoituksen käytettävä keskimääräinen patruuna-annos oli 16, mikä käyt-

KARJALAN KUNINGAS

Merkkimies Ruotsi-Suomen Pohjois-Karjalassa

Axel Gabriel Wallenius

Kruununvouti Axel Gabriel Wallenius syntyi 20. 11. 1725 Tottijärven kappeliseurakunnan pastorinpoikana silloisessa Ison-Vihan kurimuksista heräävässä Ruotsin Suomessa. Isän suku oli Länsi-Suomesta koitoisin oleva pappissuku. Äiti oli Vesilahden Laukosta luutnantti Kirckhauffin tytär Gertrud Katariina. Korkeammalle opintielle noussut kantaisä oli Mikael Mikaelinpoika, Naantalın kappalainen. Tämän poika Vesijärven kirkkoherra Josef, otti Naantalın latinänkielisestä nimestä Vallis gratiae sukunimekseen Wallenius. Pappissuvun viidennen polven vesa Axel Gabriel, joka lapsuutena vietti Länsi-Suomessa Tottijärvellä ja Porissa, suunnisti 1745 yliopisto-opintonsa Turun akatemiassa lakialalle. Lainopin tutkintonsa suoritti hän nopeasti ja täydensi ne v. 1746 opinnoilla Greisfwaldin yliopistossa Saksassa. Seuraavana

tettiin säästään ja asiallisesti, paremman ampujan käyttäessä vähemmän ja huonomman enemmän. Joensuun ja sen ympäristön maasto näille jokakesäisille harjoituksille oli erittäin sopiva.

Karjalan jääkäreillä ei tiettävästi ollut omaa lipua, mutta kylläkin oma marssi, nykyinen Karjalan Jääkärien marssi, jota lienee prikaatin soittokunta soittanut jääkärien katselmuksessa.

Kun sodan uhka v. 1808 alussa näytti entistäänkin uhkaavammalta, kokoontui Kuninkaallinen Karjalan Jääkärijoukko Joensuuhun 16. 2. 1808. Suomen sota syttyi 21. 2. 1808, jolloin venäläiset työntyivät rajan poikki Kymihojen linjalla ilman sodanjulistusta, mikä tapahtui vasta myöhemmin.

Tällainen oli Karjalan Jääkäripataljoona — Kuninkaallinen Karjalan Jääkärijoukko ja sen ulkonaiset puitteet.

vuonna hän tuli auskultantiksi Turun hovioikeuteen, aloittaen käräjien istumisen. Uudenkaupungin v.t. pormestarina toimi 1751. Sen jälkeen hän siirtyi Ruotsi-Suomen Pohjois-Karjalaan, missä vaikutti koko loppuikänsä. Aluksi hän toimi Karjalan tuomiokunnan tuomarina S. A. Hougbergin apulaisena, hoidtaen usein koko laajaa tuomiokuntaa yksinään, mutta v. 1759 hänet nimitettiin lakijuristin alalta hallinnolliseen tehtävään kruununvoudiksi, missä toimessa pysyi sitten v:een 1800, ja osittain seuraajansa, poikansa avustajana vielä kuolemaansa asti 15. 11. 1808.

Turun akatemiasta ja Turusta yleensä säteilevällä henkisellä ilmapiirillä oli terveellinen vaikutus Gabriel Walleniuksen kehitykselle. Hyödyn aikakausi alkoi onnettoman Pikku-Vihan (1741—43) kalsean ajan jälkeen versoa Ruotsi-Suomessakin. Luonnon-tieteitä harrastettiin ja jopa valtakunnan sääty-eduskuntalaitos kehoitti edistämään myös maan- ja etenkin suoviljelystä.

Ulkonaiset puitteet ja edellytykset eivät ainakaan silloisessa Ruotsi-Suomen kahtia reväistyneessä Karjalassa olleet loistavat. Syyt menevät takaisin aina Kaarle XI:n täysin epäonnistuneeseen, seuraajansa aikana valtion turmioon vieneeseen typerään rajaseutupolitiikkaan. Täällä Pohjois- ja Keski-Karjalassa, silloisessa Käkisalmen läänissä se myös tuotti paikalliselle asujamistolle mitä suurimpia kärsimyksiä, joista valitus ei kuulunut kauas maan pääkaupunkiin Tukholmaan. Vapaaherrakuntien ja yleensä läänitys- ja lahjoitusmaiden reduktion, valtiolle palautuksen, jälkeen oli tännekin kehitetty, valtion tulojen helpommin lisäämiseksi ja keräämiseksi, väestölle usein entistä suurempi nurinkuruisuus: entisten läänitysten ja lahjoitusmaiden vuokraaminen kaikenkarvaiselle kruununarentimiehille. Kaarle XI:n silmä ei nähnyt ja huolenpito ei riittänyt silloiseen Käkisalmen läänin. Hallitus ei silloin, ei edes myöhemminkään huolehtinut tämän rajaseudun elinkeinoista, tieverkosta, kaupankäynnin parantamisesta ja verotuksen uudistamisesta oikeudenmukaiseksi. Ison-Vihan jälkeen Itä-Suomen tutkijakunnan työn tuloksena poistettiin koko epäonnistunut vuokrausjärjestelmä ja entiset vuokra-alueet saatettiin kruunun suoranaiseen alaisuuteen, mutta nurinkurinen venäläisperäinen verotusjärjestelmä jäi entiselleen. — Läänin pääkaupunki oli Pikku-Vihan jälkeen Suomenlahden rannikolla Loviisassa. Laatokan-Karjalan pohjoisimmalta reunalta ja koko Pohjois-Karjalalta, (mitkä seudut siis Turun rauha 1743 tosin julman miehityksen ja raatelun jälkeen palautti Ruotsi-Suomelle) riisti rauha sen luonnolliset kaupankäyntikeskukset Savonlinnan ja Lappeenrannan, jo varemmin Uudenkaupungin rauhassa 1721 riistetyistä Sortavalasta, Nevanlinnasta ja Wiipurista puhumattakaan.

On kenties seikka, joka on huomioitava tuomari Walleniuksen hakeutumiseen silloiseen Ruotsin Pohjois-Karjalaan. Turussa hän tapasi itäsuomalaisia yli-

oppilaita, joukossa J. Alopaeus ja S. Norrgen, jotka myöhemmin toimivat jopa samalla seudulla kuin Wallenius.

Gabriel Wallenius oli vielä verrattain nuori mies, 34 vuotta, tullessaan 10. 7. 1759 nimitetyksi kruununvuodiksi. Tähän virkaan astumisen jälkeen alkaa hänen varsinainen rakentava vaikutuksensa Pohjois- ja Keski-Karjalan takaperoisten olojen kohottamiseksi. Ensimmäinen oli sentään oma pohja rakennettava kestäväksi. V. 1760 W. perusti tuomari Hougbergin Simananniemmen tilan naapuriksi Siikasalmen kartanon, joka oli useita satoja hehtaareja laaja. Liperin pitäjän vanha, vapaaherrakunnan aikainen keskeinen hovitila oli Flemingien Lamminniemen kartano, nyt von Burghausenin sotilassuvun hallussa. Liperin silloisissa kartanoissa oli jo siihen aikaan innostus suuri parantaa maanviljelystä ja perata viljelyskelpoisia soita ojituksen avulla viljelykselle. Kirkkoherra Posseniuskin ja monet tilalliset olivat eturivin miehiä soiden raivauksessa. Kruununvouti Wallenius ryhtyi tarmolla tilansa viljelemiseen ja rakennutti Siikasalmen tilalle tilavan päärakennuksen. Raivautti viljelykselle yli 40 ha Voudinsuosta. Wallenius avioitui 1764 rovasti Posseniuksen Kristina Sofia tyttären kanssa. Ikäeroa oli nuorikoilla vain lähes 20 vuotta.

Ensimmäisinä virkatoiminaan Wallenius alkoi rakennuttaa kunnollisia teitä Pohjois- ja Keski-Karjalaan. 1600-luvulla ja kauas 1700-luvulle oli sisämaassa liikenne suurelta osalta vesiteiden varassa, ratsupolkuja kuitenkin asutuspaikoilla löytyen. Ratsain ja purilailla kesäisin niillä liikuttiin. Liperissä ja Pielisen ja Saimaan vesistöjen varsilla sulanmaan aikana veneillä liikennöitiin. Missä ei vesireittejä ollut, siellä jouduttiin turvautumaan maayhteyksiin, joita täälläpäin harvoin jaksettiin rakentaa ratsu- ja purilaspolkuja kummemmiksi. Metsien läpi oli tien kohdalla ahdas aukko. Ratsuteitä ja löytyviä teitä ei oltu pohjattu. Soiden kohdalla oli kapulasiltoja ja tukkeja pitkin päin. Jokien ja purojen sillat heiveröisiä, usein kahlaamoja. Virkamatkat sulanmaan aikaan oli tehtävä ratsain ja sopivin paikoin veneillä. Vain talvella voi reellä, usein jäätyneitä vesistöjä ja soita myöten, liikkua. 1700-luvun loppupuolella pantiin koko valtakunnassa toimeen suurisuuntainen maanteiden rakennustoiminta valtion toimesta. Wallenius valvoi sen suoritusta voutikunnassaan. Tiet tehtiin entistä leveämpiä, tasoitettiin pienillä maanleikkauksillakin, pohjattiin havu- ja puukerrosin sekä sorattiin. Huomioottaen työn vaikeuden ja kylien pitkät etäisyydet toisistaan, tieverkosto syntyi ja laajeni vain vähitellen. Kaikki pitäjien maantiet jaettiin aikaa myöten talojen kesken pätkiin veroluvun mukaan. Kevätkesällä olivat nimismiehet ja siltavoudit tarkastusmatkoilla ja teiden ylläpitäjiä kovistamassa. Tämän lisäksi määrättiin tienvarsitaloja kylissä majataloiksi, joiden tuli huolehtia matkustajien majoittamisesta ja ravitsemisesta. Pitäjien talojen oli vuoron perään huolehdittava matkustajien kyyditsemisestä. Oli hollin istumista ja hevosille hollihakoja. Kun tieverkosto oli saatu siedettävään kuntoon, oli seuraava askel postiasemien perustaminen.

Postinkulku tänne kauas Pohjois-Karjalaan, oli onnettomien sotien johdosta, ja velttoudesta, täysin

joutunut rappiolle. Brahean kaupungissa oli jo 1600-luvulla »kreivin aikaan», läänitysaiakaudella ollut ensimmäinen postitoimisto (Käkisalmi—Kajaani), mutta se oli samoin kuin koko Brahean pikkukaupunkikin, reduktion jälkeen sammunut. Tarmokas kruununvouti Wallenius sai nyt aikaan, että Liperiin perustettiin lähinnä virkapostin perillesaattamiseksi 1763 postikonttori. Postinkulku järjestettiin samoin kuin kyydityskin talonpoikien tehtäväksi. Oli postitaloja ja nämä saivat korvauksen vuotuisena maksuna tehtävästä. Postinkuljetus myytiin aikaa myöten huutokaupalla. Postikonttori Liperistä siirrettiin 1781 Tohmajärvelle. Maanteiden solmukohtana, korkeimman hallintovirkamiehen virkapaikkana Tohmajärvi muodostui maakunnan eteläosan tärkeimmäksi keskuksiksi.

Tohmajärvi oli ainakin jo 1750-luvulla kruununvoutin asemapaikka. Wallenius muutti virkapaikkansa Liperistä 1764 Tohmajärvelle, perheensä jäädessä vielä toistaiseksi turvallisen vesistölinjan länsipuolelle, omistamaansa Siikasalmen kartanoon. Tohmajärvellä W. asettui aluksi asumaan Kirkkoniemen pappilaan kirkkoherran luo. Hän osti ja hankki itselleen pari taloa (Krookin ja Kajanderin tilat torppineen) ja hankki tälle uudelle tilalleen vihdoin alodiaalisäterin oikeudet. Tarmokkaan luonteen suurin heikkous voi usein piillä häikäilemättömyydessä. Vähitellen naapuriston talonpoikaistaloja (kuten Petrinmäen, Lesovaaran ja Salmilammin, kertoo maisteri V. Saloheimo tutkielmassaan), joutui W:n toiminnan kohteiksi ja yhdistettiin Jouhkolan hoviin. Kruununvoutin toimintaa edisti se, että talot olivat kruununtiloja, joihin isännillä oli ainoastaan hallintaoikeus, mutta ei omistukseen sisältyvää perintöoikeutta. Hartikkalan isäntä ei sentään taipunut ja säilyi ainoana kylän talonpoikaistalona. Muut tilojen isännät Jouhkolassa joutuivat hovin lampuodeiksi ja torppareiksi. Maiden valtaus lienee tapahtunut maanmittaustoimistusten kautta, varjolla ja naamioimana. Hartikkaisen tapauksella oli aikoinaan Preussissa, kuningas Fredrik Suuren muodostaessa Sanssoucin puistoja, vielä tänä päivänä seisovassa tuulimyllyssä vastine. Riikolan kylän metsämaita ja Onkamajärven Hason tiluksia joutui myös Jouhkolan hoville.

Jouhkolan kaikki, lopulta n. 120 ha:n viljelykset, pantiin Walleniuksen aikana ensiluokkaiseen kuntoon. Uuden ajan murros vaati voimakkaita, häikäilemättömiäkin miehiä johtaakseen suotuisiin tuloksiin, totea lopuksi maisteri V. Saloheimo lyhyessä yleiskatsauksessaan. Lisäämme, auringollakin on pilkkunsa. Kaikki inhimillinen on vajaata.

Wallenius aloitti v. 1773 laskea Tohmajärveä. Hänellä oli maanmittari luonaan töitä johtamassa. Kolme suurta suota hän kuivasi: Hiidensuon, Haikonson ja Hirvensuon. Tukholman arkistoissa on näistä paljon tietoja.

Kruununvouti Wallenius rakennutti 1772 Jouhkolansa päärakennuksen. Samana vuonna muutti kruununvoutin perhe Liperistä Rääkkylän kautta Tohmajärvelle. Päärakennus kai paloi 1785 ja uusi komea päärakennus kohosi vuosina 1786—87 avullisten talonpoikien käsien toin. Tämä rakennus sai 1838 jälkeen

Engelin suunnitteleman portaikon mahtavine, leveine pylväineen. Tulipalo tuhosi sen 1907. Ison Tietosankirjan (5/1933) tiedot Jouhkolan kartanon historiasta vaatinevat uuden tarkistuksen sukuarkistoista.

Palaamme kevääseen 1775. Suomessa levisi nopeasti tieto, että kuningas Kustaa III aikoi kesällä tulla Suomessa käymään. Hän saapuikin 25/5 laivalla Turkuun ja alkoi pian kiertomatkinsa. Karjalan kaukaisessa voutikunnassa sai Gabriel Wallenius myös viestin ja maaherran kehoituksen saapua hallitsijan nähtäväksi läänin pääkaupunkiin Loviisaan. Asuen suurella hovillaan Tohmajärven Jouhkolassa, piti Wallenius komeata elämää kuin ruhtinas. Oli ehkä tämän vuoksi saanut kokkaniemen 'Karjalan kuningas'. Ylvas hän olikin ulkomuodoltaan, pitkä ja kookas, jonka ulkomuodosta jo osasi päätätä, kertoo professori Arno Cederberg tutkielmissaan, että hän tiesi mitä tahtoi, ja osasi tahtonsa panna täytäntöön. Hän oli mies parhaassa iässään, heti 50-vuotias, jäntevä ja nuorekas. Matkaa oli yli 40 peninkulmaa Loviisaan. Matka oli tehtävä hevosella ja tie kulki Kiteen ja pohjoisen Kesälahden kautta Rantasalmelle, sieltä Mikkeliin, Ahvenkoskelle ja Loviisaan. Ratsain oli alkutaival varmaan silloin vielä tehtävä, sitten käreillä tai vaunuilla. W. saapui Loviisaan ja pääsi vuorollaan hallitsijan puheille. Hän kertoi vakuuttavasti sen maakunnan tilasta, jonka varsinaisena hallitsijana kruununvouti on, sen vaikeuksista, sen monista kärsimyksistä ja sen huonosta asemasta. Nyt sai Ruotsin kuningas kuulla asioita, joita ei ollut koskaan ennen kuullut ja joista hänellä ei ollut aavistustakaan. Hän kuuli, kuinka Ruotsin Karjalan kansaa rasittaa luonoton verotaakka, kuinka maanviljelys ja muut elinkeinot tämän tähden ovat rappiolla, kuinka kauppa kärsii kaupungin puutteen tähden, miten puolustuslaitos on huonossa kunnossa, miten Ruotsin Karjala kokonaan on jäänyt sivistyksen eduista osattomaksi. — Omista töistään esitti hän ja jätti karttoja, joista ilmeni, mitä uudisviljelyksiä hän oli tiloillaan jo ennättänyt tehdä, kuinka hän oli laskenut Tohmajärveä ja Kiteenjärven pintaa, kuivannut soita ja nevoja kaurauttamalla kymmeniätuhansia syliä oja ym. sekä huomannut järvien pohjassa rautamalmia.

Ei ole tiedossa, mitä kuningas vastasi kruununvouti Walleniukselle. Mutta tuskin oli kaksi viikkoa kulunut, kun kuningas 28/6 antoi asetuksen Savon ja Karjalan verollepanosta, yksi merkillisimpiä ja hyödyllisimpiä asetuksia, mitä näiden syrjäisten maakuntien historia tietää kertoa. Mielivaltaisuus oli pois-tettava Karjalan verotusoloissa ja pysyvä vero pantava toimeen. Vielä Suomessa ollessaan kuningas antoi toisenkin määräyksen, millä uusi läänin jako toimitettiin. Pohjois-Karjala tuli tästä lähtien kuulumaan Savon ja Karjalan lääniin, jonka uusi pääkaupunki pian perustettiin Kallaveden rannalle, Kuopion pitäjän kirkonkylään. — Kaupunkimatkat Loviisaan loppuivat.

Kustaa III ei unohtanut kruununvouti Wallenius-ta, vaan antoi palauttaa saamansa kartat takaisin ja lupasi pitää hänet muistissaan.

Vielä samana kesänä laati W. uuden ehdotuksen

Karjalan jääkärijoukon asettamisesta. Pohjois-Karjalan puolustus oli tähän asti ollut kokonaan sen omien miesten huolena: mies talosta ja valtio oli antanut aseet. Se ei enää vastannut edes sen ajan vaatimuksia ja pysyvä suojajoukko ehdotettiin vihdoin Pohjois-Karjalaan hankittavaksi. Harjoitettu joukko voisi torjua vihollisen hävitystyöt siksi kunnes muu apu ennättäisi saapua. Jääkärijoukko olisi perustettava, jonka miehet sijoitettaisiin itärajan puolustukseen valmiina. Ehdotus hyväksyttiin periaatteessa. Läänin maaherra ja Sprentgporten saivat tehtäväkseen matkustaa maakuntaan ja hankkia rahvaan suostumuksen. Se saatiinkin v. 1776. Jääkäriveroa kannettiin vasta 1778, mutta siitä huolimatta vasta 1788 tuli asiasta tosi. Pohjoiskarjalaisten oli kuitenkin itse asetettava jääkärijoukko, sekä sen lisäksi joka miehen lähdettävä vaaran uhatessa rajaa puolustamaan.

»Suomessa on vouteja», kirjoitti kuningas Kustaa III matkaltaan ystävänsä Ruotsiin, »jotka ovat mah-tavampia ja paljon itsevaltaisempia kuin hallitsija itse.» Muistiko hän näitä rivejä kirjoittaessaan, sanoo prof. Arno Cederberg, Karjalan jäntevää voutia, sitä ei tiedetä, mutta ehkä oli hänellä mielessä tämä mah-tava mies ja 'kuninkaiden kohtaus' Loviisassa, kun hän kirjeeseensä tämän arvostelun antoi.

Vielä joitakin hajatietoja tuon tarmokkaan kruununvoutin aikaansaannoksista. Kruununvouti Wallenius sai v. 1769 luvan rakentaa omalla kustannuksellaan lehterin Tohmajärven kirkon pohjoiseen ristiin, jossa sitä ei vielä ollut. Tohmajärvellä pidettiin myös itse kirkon lattian alustaa hautapaikkoina. Sen lattian alle, mitä lähemmäksi altaria ja kuoria, pidettiin arvokkaimpana viimeisenä leposijana. Papi saivat osakseen arvokkaimman sijan sakariston alle. Kruununvouti ehdotti v. 1773 kirkkoonhautaamista jo epähygieenisinä lopetettavaksi. Vasta kymmenen vuotta myöhemmin kirkkoonhautaaminen lopetettiin.

Ensimmäinen pitäjänmakasiini, lainajyvästö, perustettiin Tohmajärvelle 1773 W:n toimesta, talonpoikien vastustuksesta huolimatta. Oli pelätty, lukuisiin itäisen naapurin edesottamuksiin viitaten, että 'rajantakaset' tulisivat ryöstämään lainajyvästön varastot. Kruununvouti toimi itse jyvästön ensimmäisenä hoitajana. Hoitajalla oli apuna johtokunta ja mittamies.

V. 1781 esitti Wallenius, että kutsuttaisiin Tohmajärven kirkkoa sisältä kuvilla ja maalauksilla koristamaan oululainen kirkkomaalari Mikael Toppelius. Toppelius oli joku vuosi aikaisemmin käynyt kuvin koristamassa Kiteen puukirkon. Pitäjän miehet suosituivat esitykseen. W. hoiti kirjeenvaihdon ja 1783 saapui tämä »maalaustaiteen tehtailija», sen ajan sanonnalla, kirkkoa koristamaan. Toppelius, satusedän isoisa, maalasi sinä ja seuraavana vuotena häneltä tilatut alttaritaulun, saarnastuolin, koko peräseinän kattoon asti, alttarikehysten, kuoripalkin ja kolmen lehterin sisustat, kirkon sisäkaton ja kaikki sisäseinät kuvina täyteen. —

Laajat olivat kruununvouti Walleniuksen tilukset, suuret hänen viljelykset, komeat hänen rakennukset. Monet olivat hänen omistamansa myllyt ja sahat ympäri koko silloisen Ruotsin Pohjois-Karjalan ja näistä oli huoli pidettävä. Myllyjä oli W:llä mm. Kaavin

Maarianvaarassa ja Tohmajärven Onkamossa, sahoja Kiihtelysvaaran kappelin Nivassa, Kiteen Puhoksessa ja Wärtsilän kylässä. Teollisuuden alkukin on täällä luettava hänen ansiokseen. Mutta ei hän yksistään harrastanut omaa etuaan, sillä W:n toimesta hankittiin Pohjois-Karjalaan ensimmäinen lääkäri, tullivartioita parannettiin ja hyvää rajaturvallisuutta ylläpidettiin. Vankien kuljetuksen helpottamiseksi hän järjesti vankihuoneen. Käräjätalo Tohmajärvellä seisoi Kemiessä kihlakunnan käräjäpuutarhassa, missä myös vankihuone aikanaan sijaitti, ja kenties myös aikoinaan valtion piiskurinpaalun tontilla Kemiessä.

Maanviljelyksen, soiden kuivauksen ja rotukarjan kieltämätön suuredistäjä oli kruununvouti Gabriel Wallenius. Perunanviljelystä edistettiin sekä Kuopion maaherra Wibeliuksen että kruununvouti W:n toimesta suuresti. Muutamana heinäkuun sunnuntaina v. 1803 oli Walleniuksella ilo saada Tohmajärven kirkossa antaa Kuninkaallisen Huoneenhallituksen seuran (myöh. Suomen Talousseuran) hopeinen mitali maanviljelijä Matti Hukalle Kutsusta, joka uutterana ja tarmokkaana viljelijänä oli niin ansioitunut, että hänen uudisviljelykset olivat tulleet Kuopion maaherra Ramsayn tietoon.

Muistuttaakseen jälkipolvia työstään ja uurastuksesta Pohjois-Karjalassa, hakkautti kruununvouti Gabriel Wallenius, joka eläkkeelle siirtymisen yhteydessä v. 1800 sai asessorin arvonimen, Jouhkolan kartanon vieressä olevaan laajaan kallioon seuraavan kirjoituksen:

Ahr 1764 anlade Cronobefalningsman i detta Carelens härad och ledamoten af Kongliga Patriotiska sällskapet Gabriel Wallenius denna gård, som sedan genom Kongl. Maj:s nådigste utslag af den 16 April 1777 och den 10 April 1780 blifvit förklarad för Frälse och Allodial Säteris rättighet till lagd.» Suomeksi: Vuonna 1764 perusti tämän Karjalan kihlakunnan kruununvallesmanni (nykykielellä kruununvouti; länsman = nimismies, oli erikseen) ja kuninkaallisen isänmaallisen seuran jäsen Gabriel Wallenius tämän kartanon, joka sittemmin kunink. majesteetin armollisen päätöksen kautta 16 pv:ltä huhtikuuta 1777 ja 10 pv:ltä huhtikuuta 1780 julistettiin vapaatilaksi, lisätynä allodiaalisäteritilan oikeudet.

Syyttä ei Gabriel Wallenius ole saanut kunnianimeksi muuttunutta kokkanimeä 'Karjalan kuningas', aikalaisiltaan. Harvalla Pohjois-Karjalan suurmiehellä on niin monet ansiot kuin hänellä. Otamme huomioon, että hän suurimman osan aikaansaannoksistaan suoritti ja teki varsinaisen virkatoimensa ohella. Tarmoa ja kestävyyttä oli siinä mielessä, länsisuomalaisessa papinpojassa. Hänen perhehautansa, jälkeläisten huoltamana, on Tohmajärven vanhimmalla luth. hautausmaalla Kustaan kirkon ja iäkkään kello-tapulien äärellä. Sinne, rakentamaansa mausoleumiin, saatettiin hänen tomumajansa, ja sen raunioituneen yläosan nykyinen kiviaitaus paasineen muistuttaa länsimaista jälkimaailmaa miehestä, joka lahjoillaan pystyi kohottamaan silloisen Ruotsin pahoin laiminlyödyn Pohjois-Karjalan muun Kanta-Suomen tasolle.

Harry Nyman, majuri evp.

Mikä ja mitä ovat reservialiupseeriyhdistys ja Reservin Aliupseerien Liitto?

Tähän voinee vastata viittaamalla yhdistysten sääntöjen 2 §:ään, jossa mm. sanotaan seuraavaa:

— toimia paikkakunnan reservialiupseerien yhdyssiteenä;

— huolehtia suunnistamisen, hiihdon, urheiluammunnan, moottoriurheilun, retkeilyn ja muun liikuntakasvatuksen sekä erilaisen kilpailutoiminnan avulla jäsentensä henkisestä ja ruumiillisesta kunosta;

— luoda toiminnallaan oikea käsitys aliupseerikunnan merkityksestä ja jäsenten velvollisuuksista; sekä

— tukea taloudellisesti puutteellaisia jäseniään ja heidän omaisiaan sekä kaatuneiden reservialiupseerien omaisia ja valvoa heidän taloudellisia etujaan.

Edelläolevaan liittyy luonnollisesti kaikki se työ, jonka teemme seurataksemme maanpuolustuksen kehitystä, samoin kuin ylläpitääksemme ympäristösämmekin maanpuolustushalua ja -henkeä.

Kun ajattelemme edelläolevaa, tulee mieleen ajatus, että jo ennen sotiakin oli maanpuolustuskysymysten tärkeyden selvittely jäänyt ehken pieneksi ja suppeaksi, tähän liittyi myöskin väestönsuojelukysymys samanarvoisena tekijänä. Yksinpä n.s. perushankintamäärärahatkin joutuivat poliittisten erimielisyyksien vuoksi kärsimään, tässä suhteessa on tilanne nykyisin entistäkin huonompi. Vapaaehtoinen maanpuolustustyö oli kyllä koonnut riveihinsä lukuisasti kansalaisia, mutta tämäkin piiri oli kuitenkin — kokonaisuuteen katsoen — jäänyt suppeaksi.

Asevelvolliset aliupseerit ovat joutuneet, ehken enemmän kuin muut huomaamaan tämän ja toteamaan oman jatkokoulutuksensa olojen pakosta jääneen vähäiseksi. Tästä johtuen perustettiin jo 1935 muutamia reservin aliupseerien yhdistyksiä näitä asioita ajamaan, mutta syystä tai toisesta ei näiden toiminta tullut niin vilkkaaksi kuin oli odotettu, eikä kehitys, joitakin poikkeuksia huomioimatta, päässyt merkittäväksi.

Sotien jälkeen alkoi kuitenkin uudelleen näkyä merkkejä yhdistystoiminnan tarpeellisuudesta, vanhat yhdistykset alkoivat toimia ja uusiakin perustettiin. Ensimmäisenä perustettiin Parkanon yhdistys 1945 ja merkinä mainitun ajan käsityksistä maanpuolustustyön tarpeellisuudesta mainittakoon yhdistyksen rekisteröinnin tulleen selväksi vasta 1949. Seuraavina perustettiin yhdistykset Tampereelle, Hämeenlinnaan ja Valkeakoskelle. Kiinteimmin oli ennen sotia perustetuista yhdistyksistä toiminut Helsingin Reservialiupserit r.y. Keväällä 1954 pidettiin Hämeenlinnassa kokous, johon osallistuivat Helsingin, Hämeenlinnan, Tampereen ja Valkeakosken yhdistysten edustajat, tällöin keskusteltiin mm. liittokysymyksestä, mutta koska yhdistyksiä tiedettiin olevan vain puolen tusinaa, ei ajatusta katsottu vielä toteuttamiskelpoiseksi, vaan päätettiin toimia pääasiassa uusien

Jatk. seur. sivulla

Jatk. edell. sivulta.

yhdistysten perustamiseksi. Että tässä onnistuttiin, osoittaa se, että vuoden loppuun mennessä oli erillille maata saatu aikaan jo n. 25 yhdistystä. Kun näiden määrä, hitaasti, mutta varmasti kevääseen mennessä kasvoi, tuli liittokysymys uudelleen ajankoh-taiseksi. Näissä merkeissä kokoontuikin Helsingin Reservialiupseerit r.y:n kutsusta 17. 4. 1955 Helsinkiin puolilensataa aliupseeria keskustelemaan liiton perustamisesta, näiden yksimielisestä päätöksestä perustettiin Reserven Aliupseerien Liitto r.y. Tällä hetkellä voimme jo olla varmat, ettei mainittu toimenpide ollut ennenaikainen, sillä vuoteen 1955 mennessä oli perustettu noin 60 yhdistystä ja nyt runsaat puolitoista vuotta tämän jälkeen nousee lukumäärä sadan seu-duille, joiden jäsenmäärä ylittää 10.000 aliupseeria. Liiton toiminnassa on katsottu tarpeelliseksi sen sää-nöissäkin edellytetty piirijako ja Satakunnan piiri muodostettiin 25. 9. 55 ja Pohjois-Karjalan piiri 20. 11. 55, piirien toiminta on myöskin osoittanut ilah-duttavaa ripeyttä.

Liiton ensimmäinen kilpailu, maastokilpailu, joka suunnistamisen ja kartanluvun lisäksi käsitti myös pistooliammunnan, pidettiin Kotkan Seudun Reservialiupseerit r.y:n järjestämänä 21. 10. 56. Tämän erit-täin vaativan kilpailun voitti kolmen miehen joukkueen tuloksella Helsinki, jonka kilpailuaika oli 7.33,48, toisena Turku tuloksella 8.25,16 ja kolmantena Piek-sämäki tuloksella 8.33,39.

Yhdistyksissä on myöskin ollut jatkuvaa kilpailu-toimintaa, joko omassa keskuudessa tai paikallisia res.upseeri- tai missä siihen on mahdollisuuksia ollut, aliupseerikerhoja vastaan, yhdessä näiden kanssa on kilpailujen ohella ja lisäksi järjestetty erilaisia esi-telmä-, juhla- ja retkeilytilaisuuksia. En voi tässä-kään yhteydessä olla painostamatta yhteistyön mer-kitystä ja tarpeellisuutta eritoten reserviupseerien kanssa, sillä molemmat toimimme samojen tarkoitus-perien toteuttamiseksi, tunnuksenamme maanpuolus-tuksen kaikinpuolinen lujittaminen ja sen hengen ja halun ylläpitäminen.

Se yhteishenki, jota yhdistyksemme pyrkivät jä-sentensä keskuudessa ylläpitämään, on osoittautunut merkittäväksi heidän ulkopuolisessaankin kanssakäy-misessä, tähän on varmaankin suuresti vaikuttanut n.s. tittelin poisjättäminen keskustelussa samoin kuin sinuttelutavan käytössä, tällaisten itsestään pienien asioiden merkitys meidän joukossamme, johon kuulu-vat Suomen kansan kaikki yhteiskunta-, ammatti- ja varmaan poliittisetkin piirit, on suuri.

Yhdistystemme toiminta taloudellisen avun anta-jana ei valitettavasti, oman taloutemme takia, ole voi-nut täyttää kaikkea sitä, mihin haluaisimme, mutta olemme varmat siitä, että myöskin tässä suhteessa kaikki yrittävät tehdä parhaansa, ja tilanne myöhem-min paranee. Ehken tässä olisi syytä samalla vedota henkilöihin, joilla on tilaisuus vaikuttaa taloudellisen tuen myöntämiseen niin paikallisille yhdistyksille kuin liitollekin, että toimintamme tehokkuus ja ri-peys, jota jatkuvasti ja erikoisesti juuri nyt tarvita-an, vaatii hyvin onnistuakseen myöskin varoja.

Toivon edelläolevan tuovan lukijan tietoon ne pe-riaatteet ja sen työn, mitä liittomme ja yhdistystem-

V A R A T T U

me piirissä suoritamme ja toivon reservin aliupsee-rien entistäkin runsaammin liittyvän jäseniksemme. Tämä toivomus koskee ennen kaikkea nuoria, sodan jälkeen koulutuksensa saaneita miehiä, jotka var-maan, olen varma siitä, joukossamme kohtaavat sa-man hyvän aliupseerihengen ja -toveruuden, joka ai-na on ollut meille ominaista, toivon myöskin jo pe-rustettujen yhdistysten entistäkin kiinteämmin osal-listuvan myöskin liiton toimintaan, sillä vain yhdessä toimien voimme saavuttaa sen maanpuolustusmyön-teisen hengen kehittymisen, jota kaikki toivomme. Näissä merkeissä toivotan Pohjois-Karjalan reservi-aliupseereille ja koko maanpuolustusväelle menes-tystä tekemässään työssä.

*Reservin Aliupseerien Liiton puheenjohtaja,
vääpeli Gunmar Lehti.*

JOENSUUN RESERVIUPSEERIKERHO r.y:n V U O S I K O K O U S

pidetään Joensuussa Karjalan Talon Rajakap-teenin pirtissä keskiviikkona tammikuun 29. päivänä 1958 klo 19.00. Esillä sääntöjen 13 §:ssä mainitut asiat.
Hallitus

JOENSUUN RESERVIUPSEERIKERHO r.y. Hengellinen Veljespiiri

järjestää jouluaattona tk:n 24. päivänä tavan-mukaisen jouluaaton k i r k k o j u h l a n Joen-suun kirkossa klo 17.00. Kunniakäynti sankari-haudalla n. klo 18.25, missä kunniavartiot.

Toimitus: päätoimittaja, yliluutn. Veikko Pekka-rinen, toimitussihteeri piiritark. yliluutn. Erkki Rouhiainen ja toimittajat vänr. Erkki Luostarinen, kauppias, vääp. Arvi A. Lallukka, metsänhoitaja, vääp. Kaarlo Kettunen ja kauppias, vääp. Veikko Metsälä.

Julkaisija: Joensuun Reserviupseerikerho r.y.

Rauhallista

Joulua

JA

Onnekasta Uutta Vuotta

TOIVOTTAA

KARJALAN POJAT

LUKIJOILLEEN
JA KILTAYHTEISÖT
TOISILLEEN

Joensuu — 1957 — Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oy.

OULUN YLIOPISTON KIRJASTO

1772061575